

MANIFEST

KLUBU ANGAŽOVANÝCH NESTRANÍKŮ

Bližící se 50. výročí vzniku Československé socialistické republiky je pro nás podnětem, abychom se přihlásili k oněm myšlenkám, z nichž se zrodila naše státní a národní samostatnost. Jsme přesvědčeni - stejně jako zakladatel tohoto státu - že státy se udržují věrností ideálům, ze kterých vznikly. Hlásíme se k těmto ideálům v jejich současné, moderní podobě, zdůrazňující nejméně tři základní východiska, která jsou již dnes ideovou páteří našeho KLUBU.

Považujeme především za základ veškeré moderní evropské politiky myšlenku lidských a občanských svobod, občanskou rovnoprávnost, jež byla kdysi vyjádření v revoluční Deklaraci lidských práv člověka a občana a jež je nyní ztělesněna v Deklaraci lidských práv, přijaté Organizací spojených národů. V obhajobě těchto práv proti odlidšťujícím silám kapitalismu, fašismu a stalinismu vidíme nepřerušenu tradici demokratického úsilí českého a slovenského národa, k níž se otevřeně hlásíme jako k spolehlivému základu československé státnímyšlenky. Druhé východisko našeho politického úsilí je humanistická tradice československé kultury, jež nacházela nejvýznamější podněty pro rozvoj našich národů na poli vědy, umění, náboženství, mravnosti a filosofie, nikoli na poli bitec a blahobytu. Ve shodě s touto mezinárodní humanistickou tradicí lidské solidarity, míru a spolupráce nepovažujeme za rozhodující hodnoty národa, třídy ani rady, ale zdůrazňujeme osobnost člověka a jeho tvorbu jako vlastní smysl lidské existence. Konečně třetím východiskem je současní impozantní myšlenka československého experimentu, v němž má být spojen demokratický socialismus s velikým programem osobních svobod. Socialistické společenské zřízení, demokratický výkon moci a svoboda jednotlivce jsou pro nás jak východiskem politických úvah, tak cílem, o nějž chceme usilovat v dnešní představě politického života.

Paradoxním, avšaklogickým výsledkem bouřlivého politického vývoje v naší zemi je skutečnost, že vedle osobních změn na vedoucích místech proběhly přeměny daleko důležitější - změny názorů a postojů lidí, proměna atmosféry strachu a ovzduší důvěry a dobré vůle - změny struktury politického myšlení člověka. Máme na mysli statisíce osobních revolucí, probíhajících v nitru lidí, kteří pochopili, že hledání cest, jak bez úhony prokličkovat totalitou zvané úzké skupiny osob, přisvojujících si nárok na moc, je n e d ů s t o j n é člověka. Vnitřní proměny, jimiž dnes prochází každý myslící občan této země a které jsou prozatím jedinou zárkou nezvratnosti vývoje směrem zpět, vyvolávají potřebu jednotlivců sblížit se názorově i jednáním s lidmi, kteří myslí a cítí podobně. Je překvapivým a povzbudivým faktem, že jsou to právě tisíce nestraníků, kteří se dnes hlásí o svůj podíl odpovědnosti na dalším vývoji politického uspořádání státu. Den ze dne sílí volání nestraníků po organizaci, která by byla schopna hájit jejich zájmy, vyplývá z nenormálnosti situace uplynulých dvaceti let, kdy byla uměle vytvořena ostré dělící čára mezi komunisty a nestraníky. Toto diskriminační opatření prakticky znemožňovalo nestraníkům zaujmout jakékoli vyšší hospodářské, politické a tím i společenské postavení, takže nestraníci byli manipulováni v rolích pasivních, roztržitých a méněcenných elementů společnosti. Je zřejmé že zde došlo k přímému porušení základních lidských práv, jak byla formulována Deklarací OSN stejně jako k porušení našich národních tradic humanismu, demokracie a socialismu.

V nově vznikající struktuře našeho politického života, jejíž konkrétní podobu a bližší utváření nedovedem zatím

blíže určit, nacházíme však bez ohledu na možné názorové a další politické rozvětvení některé společné rysy, které sdružují nestraníky a vytvářejí základy pro politickou aktivitu nestraníků v KLUBU i mimo KLUB. Politická aktivita našeho AKLUBU se zatím soustřeďuje záměrně pouze na tento minimální program společných požadavků nestraníků, protože předpokládáme, že další normalizace našeho společenského života povede organicky dále k vytváření nebo přestavbě politických stran na principiálních, světonázorových a perspektivně rozpracovaných hlediscích. KLUB zatím neaspiruje na takovouto úlohu, protoe mu k ní chybějí legální, organizační, hmotné, i osobní předpoklady. Považujeme však za vhodné upozornovat již nyní nestranickou veřejnost na klíčové otázky a pracovat přiměřeným způsobem k tomu, aby základní pravidla demokratického vytváření politického života a státní moci byla dodržována a respektována. Na takovémto programu mají dnes zájem všichni nestraníci bez ohledu na otázku, jež bude později formulována v souvislosti s volbami, totiž otázku obsahové nálně programu existujících nebo budoucích politických stran.

Za tato minimální pravidla demokratické hry, s nimiž zahajuje KLUB svou politickou činnost, považujeme podle obrazu základních občanských práv zejména rovnoprávnost, straníků a nestraníků. Bez tohoto principu nelze docílit podstatné nápravy kazů našeho veřejného života ani překonat krizové jevy v ekonomice. Kromě rovnoprávnosti obou skupin naší politické veřejnosti považujeme za ústřední otázku budoucích měsíců demokratické volby, jež si nedovedeme představit jinak než jako tajné volby oddělených kandidátek více politických stran připouštějící zároveň kandidaturu nezávislých poslanců. Vo-

lební zákon musí splnit tyto elementární požadavky svobodné účasti občana při vytváření politických orgánů státu, musí poskytnout skutečně reálné alternativy pro politické rozhodování občanů, nemá-li být demokratizační proces ochromen v samém zárodku. Konečně chceme vytvářet alternativní politická stanoviska nejen v otázce voleb, ale při projednávání vážných politických otázek dneška. Chceme být nezávislou politickou silou zcela nového typu, představující zájmy a smýšlení nestraníků. Svoji iniciativu ve vytváření vlastních politických hledisek neklademe proti komunistické straně, nýbrž vedení, směřující ke společnému cíli - k socialismu, stojícímu na základech humanismu a demokracie, k cíli, který je dávným vyjádřením tužeb obou našich národů.

Programové prohlášení Klubu angažovaných nestraníků

Rozhodli jsme se založit Klub angažovaných nestraníků, kehož členy mají být lidé politicky neangažovaní, kteří cítí nyní potřebu zapojit se do současného dění v našem státě. Vycházíme z toho, že členové existujících politických stran měli a mají možnost projevovat své názory, formulovat své cíle a uplatňovat své zásady na široké organizované základně, kdežto nestraníci jsou stále politicky izolováni a tak odsouzeni ke společenské pasivitě. Klub chce dát svým členům možnost, aby si formovali a konfrontovali názory ve veřejné diskusi a aby je pak uplatňovali ve společenské praxi. Svou praktickou činností chce Klub vyvolat ve svých členech vědomí spoluodpovědnosti za vývoj v naší zemi a zbavit je pocitu, že se o nich rozhoduje bez nich. Chce umožnit svým členům, aby se aktivně podíleli na vytváření nového, v dějinách dosud nerealizovaného systému - demokratického socialismu.

Socialismus je realita, z níž vycházíme. Mluvíme o demokratickém socialismu, protože se domníváme, že jediná metoda odpovídající tradicím našeho národa je právě demokracie. V tomto okamžiku musíme pokládat demokracii za cíl našeho úsilí a to tak dlouho, dokud se nestane samozřejmostí.

V duchu tohoto úsilí o demokracii musí být členům Klubu i Klubu jakožto organizací cizí všechny formy intolerance, diktátorství, proklamování násilí, a dále všechny prvky fašismu, šoviniemu a rasismu.

Konkretní činnost klubu v nejbližší době se bude soustřeďovat na tři hlavní oblasti :

Za první: Budeme pořádat diskusní večery a setkání s významnými osobnostmi veřejného života, jak z oblasti kultury a politiky, tak i z oblasti hospodářské, vojenské atd. Budeme zvat na diskusní večery členy jiných organizací a spolků, abychom tak neztráceli povědomí kontextu současného společenského dění a umožnili členům Klubu vyvíjet aktivitu všude tam, kde je to možné. Budeme se snažit poskytnout platformu pro výměnu názorů např. mezi představiteli dvou různých tendencí, aby si tak členové Klubu ve společné diskusi mohli vytvořit vlastní názor. V zájmu nás všech je naučit se na takových setkáních myslet a jednat skutečně demokraticky, protože se domníváme, že v tomto smyslu byla naše výchova vážně zanedbána.

Za druhé : Klub angažovaných nestraníků se plně staví za Deklaraci lidských práv vydanou OSN a chce v souladu s ní usilovat o vytvoření ústavní demokracie a působit v tomto smyslu na veřejné mínění a státní orgány. Klub bude umožňovat a zprostředkovávat svým členům kontakt s novinami, časopisy, rozhlasem a televizí, aby tak každý, kdo chce něco závažného říci, měl možnost to učinit. Bude podporovat sdružování zájmových skupin, které by chtěly informovat veřejnosti o naléhavých problémech. Bude podporovat jakákoli veřejná vystoupení svých členů, která budou v intencích programu Klubu. Dále se budeme snažit o tom, aby Klub angažovaných nestraníků získal společenský význam a aby se zapsal do povědomí co nejširšího počtu lidí a institucí.

Za třetí : Klub umožní svým členům, aby se aktivně podíleli na volbách do národních výborů a do Národního shromáždění. Předpokládám činnost v přípravě voleb je účast členu Klubu ve volebních komisích. Dále chceme prosazovat své kan-

didáty do národních výborů. Pokud jde o volby do Národního shromáždění, chceme prosadit kandidáta Klubu nejspíš v některém pražském obvodu, kde bude soustředěn největší počet členů Klubu, ať už podle bydliště nebo místa zaměstnání.

V další perspektivně bude Klub usilovat o to, aby se jeho členové mohli prosadit na svých pracovištích, kde nebyli jako nestraníci dosud zcela rovnoprávní. Klub bude vyvíjet aktivitu v tom smyslu, aby byl odstraněn kádrový strop a nestraníci mohli zastávat odborné a odpovědné funkce, které jim vzhledem k jejich kvalifikaci a schopnostem přísluší.

Budeme podporovat všechny pozitivní prvky v politice jiných společenských organizací a stran a vystupovat proti všem nedemokratickým jevům ve snaze zabránit stagnaci a návratu k starým metodám. Budeme spolupracovat s nově vznikajícími spolky obdobného charakteru s cílem v tvářet podmínky pro integraci těchto sdružení.

X X X X X X X X

Informace

V čele Klubu je až do řádných voleb předsednictva Přípravný výbor :

Ludvík Rybáček	Jiří Ševčík
Ivan Jonáš	Jiřina Mlýnková
Leoš Novák	Vladimír Hančil
Jiří Tintěra	Jaroslav Dědek
Marta Tintěrová	Pavel Holba
Zdena Janglová	Jan Štěpánek
Josef Michl	Andrej Gjuríč

Předběžné přihlášky posílejte na adresu : Hlavní pošta Praha 1, poštovní schránka 320.

Dne 18. května v 18 hodin se koná na Slovanském ostrově meeting, na němž předloží Přípravný výbor konkrétnější plán činnosti na nejbližší dobu.

S t a n o v y K A N
/Klub angažovaných nestraníků/

I. Charakter a cíle KAN

Článek 1 - KAN - Klub angažovaných nestraníků - je dobrovolné sdružení /organizace/ občanů bez stranické příslušnosti. Jeho smyslem je poskytnout těmto občanům plné možnosti pro formování politického stanoviska, ke všem otázkám veřejného života a dosáhnout toho, aby se na něm mohlo plnoprávně podílet.

Článek 2 - KAN se hlásí k ideálům svobody, demokracie a socialismu. KAN bojuje za toleranci názorovou i náboženskou a proti všem formám občanské diskriminace : je to rovnost národů, ras, pohlaví, vyznání, sociálních vrstev a skupin. KAN bojuje za sociální spravedlnost a za sociální práca, za světový mír, za spolupráci mezi národy, za osvobození lidstva od strachu a nouze, za právní jistotu a spravedlnost. KAN bojuje za zrovnoprávnění nestraníků v občanském a veřejném životě, v zaměstnání, ve vědě a kultuře.

II. Členství v KAN - Povinnosti a práva členů KAN

Článek 3 - Členem KAN se může stát každý zletilý občan ČSSR, který se hlásí i ideám KAN a který není příslušníkem žádné politické strany.

Článek 4 - Zájemci o členství vyplní přihlášku. O přijetí rozhoduje výbor místního klubu, který členovi vydá členský průkaz.

Článek 5 - Členství zaniká smrtí, vystoupením nebo vyloučením.

Článek 6 - Výbor vyloučí členy

- a) zjistí-li, že nejsou splněny podmínky členství
- b) porušuje-li člen hrubě povinnosti člena
- c) dopustí-li se činu, který je v závažném rozporu s občanskou ctí

Článek 7 - Proti rozhodnutí o vyloučení přísluší členovi právo odvolat se k ústřednímu výboru.

Článek 8 - Členové jsou povinni

- a) zachovávat stanovy KAN
- b) jednat v duchu ideálů KAN
- c) zaplatit zápisné 20 Kčs a měsíční příspěvek alespoň Kčs 5,- /členové bez pracovního poměru zápisné 10,-Kčs a příspěvek Kčs 2,-/
- d) vystoupit z KANu, jestliže se přihlásí do politické strany.

Článek 9 - Členové mají právo

- a) podílet se na činnosti KANu, na vytváření jeho programu a postojů
- b) zúčastnit se všech akcí KANu
- c) kandidovat na všechny funkce v KAN
- d) volit funkcionáře a delegáty na sjezd a požadovat, aby se zodpovídali ze své činnosti
- e) podávat návrhy, připomínky a stížnosti
- f) předkládat své názory na politické a veřejné záležitosti k diskusi a vyjádřit se k diskutovaným otázkám
- g) žádat výbor nebo jiné orgány KAN o pomoc a zastání, zejména ve všech případech občanské diskriminace
- h) vystoupit z KAN bez udání důvodů - v tomto případě se člen vzdá funkcí, které získal jako zástupce KAN
- i) člen má právo na vlastní stanovisko, je však povinen nebránit provádění platných usnesení-

III. Organizace KAN

Článek 10 - KAN má demokratickou organizaci :Všechny orgány jsou voleny členy KAN nebo jejich delegáty. Zvolen může být každý člen KAN. Všechny orgány pracují podle zásad demokratického kolektivního vedení. Orgány, funkcionáři a zástupci KAN jsou povinni plnit platné usnesení. KAN se řídí principy demokratické kontroly. Funkcionáři a orgány KAN skládají účty ze své činnosti a jsou odpovědní orgánům /členům/, které je zvolily a orgánům Vyšším. Totéž platí obdobně o zástupcích KAN ve veřejném životě. Funkce v KAN jsou čestné.

Místní kluby

Článek 11 - Základní členskou organizací je místní klub. Kluby zřizuje ústřední výbor KAN. Spontánně vzniklé skupiny může ústřední výbor včlenit, přijmou-li ideály a cíle KAN a podrobí-li se jeho organizaci. Minimální počet členů určí organizační a jednací řád.

Článek 12 - Nejvyšším orgánem klubu je členská schůze, která se schází alespoň dvakrát do roka.

Článek 13 - Členská schůze volí předsedu a výbor klubu, revizory účtů, delegáty na sjezd a jiné zástupce klubu. Členská schůze projednává a schvaluje zprávu o činnosti a program výboru klubu i zprávu revizorů účtů.

Článek 14 - Činnost klubu řídí výbor, jehož funkcí období je jeden rok. Schází se zpravidla jednou měsíčně. Na ustavující schůzi zvolí ze svého středu místopředsedu a jiné funkcionáře klubu. Výbor podává zprávy a je odpovědný členské schůzi i vyšším orgánům KAN. Při své činnosti se řídí stanoveným organizačním a jednacím řádem /1.21/ a usnesením členské schůze. Za podmínek stanovených organizačním a jednacím řádem může si výbor zřídit komise a správní aparát.

Ústřední orgány KAN : sjezd, ústřední výbor, ústřední revizní komise

Článek 15 - Nejvyšším orgánem KAN je sjezd. Řádný sjezd svolává ústřední výbor KAN každý druhý rok. Podle potřeby může svolat mimořádný sjezd : je povinně ho svolat, pořádal-li o to písemně alespoň čtvrtina členů.

Článek 16 - Delegáty na sjezd volí členská schůze klubu, a to jednoho delegáta na alespoň sto registrovaných členů klubu. Kluby s méně než padesáti členy se sdružují k vyelání společného delegáta na sjezd.

Článek 17 - Ústřední výbor oznámí svolání sjezdu a jeho program všem klubům alespoň 6 týdnů před termínem sjezdu, podle možnosti i hromadnými sdělovacími prostředky.

Článek 18 - sjezd

- a) projednává ideové otázky, určuje program činnosti a postoje KAN
- b) projednává a schvaluje zprávy o činnosti a program ústředního výboru
- c) volí předsedu, tři místopředsedy, třicet členů ústředního výboru a deset náhradníků
- d) volí ústřední revizní komisi
- e) schvaluje stanovy nebo jejich změnu
- f) může se usnést na zrušení KAN

Ústřední výbor

Článek 19 - V období mezi sjezdy řídí veškerou činnost ústřední výbor KAN. Achází se podle potřeby alespoň jednou za tři měsíce. Na ustavující schůzi si zvolí ze svého středu potřebné funkcionáře.

Článek 20 - Ústřední výbor KAN realizuje usnesení sjezdu, vypracovává programy činnosti KAN, zakládá kluby a kontroluje jejich činnost, zaujímá stanovisko k aktuálním otázkám veřejného života a uplatňuje demokratické prostředky k dosažení cílů KAN.

Článek 21 - Ústřední výbor vydá organizační a jednací řád pro činnosti klubů a všech orgánů KAN. Tento řád určí také, jak budou urovnány spory mezi členy KSN. Ústřední výbor zřídí komise, v jejichž čele stojí člen ústředního výboru. Ústřední výbor má právo zřídit organizační mezi články mezi kluby ústředním výborem, jiné potřebné orgány a zařízení k realizaci cílů KAN. Ústřední výbor zřídí sekretariát jako pomocný orgán předsednictva ústředního výboru.

Článek 22 - Předsednictvo ústředního výboru se skládá z předsedy, z místopředsedů a z předsedů komisí. V odbě, kdy ústřední výbor zasedá, vykonává pravomoc ústředního výboru s výjimkou volby funkcionáře a vydávání organizačního a jednacího řádu. Předkládá ústřednímu výboru všechna podstatná opatření ke schválení, jakmile se sejde. Předsednictvo ústředního výboru se schází alespoň jednou měsíčně.

IV. Finanční prostředky a hospodaření

Článek 23 - Finanční prostředky KAN tvoří zápisné a členské příspěvky, dary a subvence, příp. výtěžky sbírek nebo různých podniků.

Článek 24 - Organizační a jednací řád stanoví způsob hospodaření a rozvržení finančních prostředků mezi ústřední výbor, kluby a zařízení KAN. Organizační a jednací řád může klubům přiznat právní subjektivitu.

V. Všeobecná ustanovení

Článek 25 - Sídlem KAN je Praha, působnost KAN se vztahuje na celé území Československé socialistické republiky.

Článek 26 - Správní období KAN, klubů a všech zařízení je kalendářní rok.

Článek 27 - KAN zastupuje navenek předseda nebo některý z místopředsedů ústředního výboru. K platnosti listiny je třeba podpisu předsedy /místopředsedy/ a dalšího člena předsednictva ústředního výboru.

Článek 28 - Místní kluby zastupuje navenek jejich předseda nebo místopředseda. K platnosti listiny místního klubu je třeba podpisu předsedy /místopředsedy/ a dalšího členský výboru.

Článek 29 - Kolektivní orgány KAN jsou schopny usnášení, je-li přítomna alespoň polovina jejich členů. Usnášejí se většinou hlasů přítomných. Jen ke změně stanov a ke zrušení KAN je třeba dvoutřetinové většiny přítomných.

Článek 30 - Nesejde-li se sjezd /členská schůze klubu/ ve stanovenou dobu v takovém počtu, že je schopen usnášení, koná se o hodinu později a usnáší se platně za jakéhokoli počtu přítomných.

Článek 31 - Náhradníci ústředního výboru jsou oprávněni zúčastnit se schůzí ústředního výboru s hlasem poradním.

Článek 32 - Do dvou měsíců po registraci KAN svolává přípravný výbor ustavující shromáždění, které schválí stanovy a zvolí ústřední výbor.